

Det skal du vide, før du starter:

Navn på dåbsbarnet og/eller forældre
Navn på det sted - og det sogn - hvor dåben er sket
Et (evt. cirka-) tidspunkt for dåben

Kender du sognet, hvor dåben er sket?

NEJ

JA

Udenfor København

Har du et stednavn, kan du finde sognets navn i Postadressebogen. Den står ved registraturerne i Vejledningen.

Du kan også slå fx et landsbynavn op i Trap: Danmark som står på læsesalen. Trap står to reoler før de små fede, røde adelsårbøger.

Brug registerbindet, så får du henvisning, til det bind og den side, hvor du kan se, hvilket sogn stedet hører til.

I København

Kender du adressen, hvor dåbsbarnet boede, kan du forrest i de nyere udgaver af Kraks vejviser slå op hvilket kirkesogn, en gade hører til. Kraks vejvisere står i Selvbetjeningsmagasinet, reol "I". Brug Krak-udgaven for dét år, hvor dåben er sket.

Du kan også på landsarkivets hjemmeside www.sa.dk/lak under **At bruge arkivet** på siden **Hent og print** finde oversigter over, hvilke gader der hører til hvilket sogn. Oversigterne dækker perioden 1787-1890.

Er dåben sket før 1891 på Sjælland, Lolland-Falster eller Bornholm?

Så skal du bruge mikrokort med kirkebøger i Mikrosalen.

Mikrokortene står i røde mapper i sognenummerorden. Visse kirkebøger findes også i fotokopi i Selvbetjeningsmagasinet.

Du kan finde sognenumrene på oversigten, som hænger i Vejledningen og i Selvbetjeningsmagasinet.

I kirkebogsregistraturen kan de se, hvilke kortnumre du skal have fat i. Registraturen står bl.a. i Vejledningen og Mikrosalen.

Er dåben sket efter 1891 på Sjælland, Lolland-Falster eller Bornholm?

Hvis hele bogens indhold er tilgængeligt, henter du den selv frem i Selvbetjeningsmagasinet.

Indeholder bogen også oplysninger, som ikke er tilgængelige, skal den bestilles frem og du kan se de tilgængelige sider ved Skranken. (Se eksempel på udfyldt bestillingsseddel på bagsiden)

Brug registraturerne i Vejledningen for at finde frem til det rigtige bind af kirkebogen.

Er dåben sket før 1891 på Fyn, i Sønderjylland eller Nørrejylland?

Du kan finde kirkebøgerne på mikrokort i mikrosalen.

Sogne i Nørrejylland er opdelt efter pastoratsnumre. Der er hæfter med nummernøgler i mikrosalen. Fynske og sønderjyske sogne står efter et alfabetisk system.

Er dåben sket efter 1891 på Fyn, i Sønderjylland eller Nørrejylland?

Du må besøge det landsarkiv, der dækker området.

Visse år findes dog på rullefilm i Rigsarkivet.

HUSK altid at tage et gult skilt med dit pladsnummer med ud i selvbetjeningsmagasinet. Du sætter det på kirkebogens plads, mens du bruger kirkebogen.

STATENS ARKIVER

LANDSARKIVET FOR SJÆLLAND
LOLLAND-FALSTER & BORNHOLM

Dåb

Indtil Grundloven i 1849 havde folk pligt til at få deres børn døbt. Er et barn ikke døbt men navngivet, skal det alligevel stå i kirkebogen. Indtil lov af 4.3.1857 kunne man tvangsdoøbe børn af folkekirkemedlemmer.

Hvornår bliver man døbt?

Chr. 5's Danske Lov fra 1683 påbød, at børn skulle døbes senest 8 dage efter, at de var født. Det kan sikkert være en af grundene til, at hjemmedåb efterhånden blev meget almindelig.

I 1828 blev reglerne ændret, så børn nu først skulle døbes 8 uger efter fødslen. Det betød bl.a., at kvinderne nu fik bedre mulighed for at være med til deres børns dåb og fx også kunne være gudmødre. Mange holdt fast ved introduktionen, - ceremonien ved en gift kvindes første kirkegang efter barsel. Introduktionen fandt normalt sted ca. 6 uger efter fødslen. Introduktion var tvunget indtil 1754. Derefter blev det frivilligt.

Ugifte mødre skulle stå åbenbar skrifte indtil 1767 - foran hele menigheden - og angive barnefaderens navn.

Faddere og gudmødre

De faddere og gudmødre, man finder indført i kirkebogen ved en dåb er tit familie til dåbsbarnets forældre. Deres pligt består i at overvåge, at barnet bliver opdraget til en god kristen. Pligten består ikke i at tage sig af barnet, hvis forældrene dør.

Opkaldelse

Som regel opkaldte man barnet - fx efter bedste- eller oldeforældre, eller efter tidligere afdøde ægtefæller eller børn. Slægtsnavne - i stedet for fadernavne med "- sen" og "-datter" blev påbudt for adelen i 1526.

Adelens vaner med slægtsnavne smitter efterhånden af på fx præster og borgere. For almuen kom der først påbud om slægtsnavne i 1828. Alligevel kan man støde på efternavne, lavet af faderens fornavn helt ned i 1870'erne.

Kirkebøger på Internettet

Du kan finde en række kirkebøger fra før 1892 på Internettet på www.arkivalieronline.dk.

Der er tale om indskanninger af de samme mikro-kort, som du kan bruge på mikrolæsesalen.

Sådan kan bestillingssedlen se ud ved bestilling af delvist tilgængeligt materiale:

 STATENS ARKIVER LANDSARKIVET FOR SJÆLLAND LOLLAND-FALSTER & BORNHOLM		Bruger (efternavn først) JENSEN, JENSINE		Udfyldes af bruger	
Dato 29.02		Parti nr. 43			
bestiller følgende arkivalier BRUG BLOKBOGSTYPER					
Arkivskaber (myndighed, institution, person eller organisation) Udby sogn					
Titel (arkivaliernes betegnelse følge registratur) Kirkebog					
År (fra-til) 1943 - 1964		Evt. journalnummer (sagens nummer) 3-551-14		Udfyldes af arkiver	
Kan ikke udleveres:		Benyttes ved skranken			
Er filmet		Er udlånt		Udfyldes af arkiver	
Eksp. af:		Læg			
Initialer		Bd.		Stk.	
Pk.		Læg		Film etc.	
Kort		Læg		Kort	
<small>Flere arkivenheder (bind, posker etc.) må kun bestilles på samme seddel, når de er fortløbende</small>					